

БІОРІЗНОМАНІТТЯ ПАВУКІВ ОКОЛИЦЬ С. ЛАМАНЕ, ГЛОБІНСЬКОГО РАЙОНУ

Янкевич Г.В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

«Побачивши павука — поталанить, а роздавши його — накличеш на себе біду»

Сотні років мандрує це повір'я. І як стверджував науковий співробітник Зоологічного музею МДУ, кандидат біологічних наук Кирило Михайлов, що це дійсно так. Павуки є досить цікавою групою членистоногих із часто складною інстинктивною поведінкою і тому вони є досить незвичними та відрізняються від усіх живих істот. Та більшість людей бояться їх. Вони видаються їм чи не найжахливішим створінням природи. Між тим, павуки — дуже цікаві істоти.

Важливою та унікальною особливістю павуків є плетіння ловчої сітки. Сітка має складну будову і є "візитною карткою" павука, бо у кожного виду вона відрізняється за будовою. Павуки здатні випускати різні види павутини, проте їх ловчі тенета зазвичай складаються з волокон двох типів. Основа павутиння — туго натягнуті міцні нитки. Вони не липкі, саме по них, як правило, і пересувається павук. Проміжки між цими нитками заткані більш тонкими, ледь провисаючими «снастями». Вони і вкриті липкою речовиною, до якої може приклеїтись необережна жертва[2].

Даний клас є досить актуальним як для вивчення так і для дослідження. А головним є те, що дехто з представників даного класу є досить рідкісними.

На сьогодні видове біорізноманіття павуків досить слабо вивчено на території Полтавщини. Тому виникла ідея вивчити видовий склад саме на території Глобінського району Полтавської області в околиці с. Ламане. В даній місцевості наявна різноманітність екосистем де мешкають павуки. Такими екосистемами є: сади, заплавні луки, степи, огороди, будівлі, ліси. В цих екосистемах наявна велика кількість харчових запасів не лише для павуків, але й для інших живих організмів та тварин [1].

Внаслідок проведення спостережень та досліджень впродовж 1 року на території с. Ламане було виявлено таких представників які належать до родин:

Родина Araneidae

Mangora acalypha луки, пасовища, узлісся з не густим травостоем повсюди.

A. ocelatus на невисокому чагарнику у низинах балок.

A. angulatus на території поселень, під навісами, біля вікон, відмічений також на узліссі лісів. Повсюди.

Araneus alsine, луки, у травостої.

Argiope bruennichi (павук-оса) мешкає на території лугов і лісових галявин. Іноді цього представника тваринного світу можна зустріти біля узбіччя доріг.

Araneus diadematus (павук-хрестовик звичайний) мешкає найбільше біля господарських будинків, на самих подвір'ях, в лісосмугах, лісах, луках з густою рослинністю.

Araneus quadratus (павук хрестовик чотирьохплямистий) зустрічається на відкритих вологих місцях: на луках, болотах з високою трав'янистою рослинністю, по берегах річок[2].

Lycosa singoriensis (тарантул Південно — російський) в даній місцевості мешкає на городах в ґрунті.

Родина Clubionidae

Chiracanthium sp., лісосмуги, узлісся листяних лісів.

*C. pallidula** (Cl., 1757). під підлогою будинків та інших постійних споруд.

Родина Dictynidae

Dictyna arundinacea (L.,1758), подвір'я, узбіччя доріг, окраїни лісосмуг, пустиші. Особини обох статей часто знаходилися на одній рослині. Всюди.

Родина павуки довгоногі (Pholcidae):

Pholus phalangoides (павук довгоногий) зустрічаються вони переважно в жилих будівлях.

Родина павуки — скакунчики (Salticidae)

Salticus scenicus (павук — скакун звичайний) можна помітити на кам'яних і цегляних стінах, на яких він гріється на сонці.

Родина Argyronetidae

Argyroneta aquatica (водяний павук) мешкає в прісній воді.

Родина Pholcidae

*Pholcus phalangoides** (Fuess.,1775). В оселях, господарських будівлях.

Родина Scytodidae

Scytodes thoracica (Latr.,1802). У будинках.

Родина Tetragnathidae

P. listeri в травостої на вологих луках, на території селища, плодовий сад.

T. extensa , в травостої на вологих луках, серед тонких стеблин, на подвір'ї, серед невисоких кущів[4].

Павуки біологічно дуже корисні. Вони знищують набагато більше лісових і садових, шкідників ніж птахи. Чим більше в саду павуків — тим кращий врожай. Адже здавна добробут народів залежав від врожаю. Тому зрозуміло, що, знищуючи павуків, ми накликаємо на себе біду[3].

Література

1. Ажеганова Н.С. Краткий определитель пауков лесной и лесостепной зоны СССР. — Л.: Наука, 1986. — 149 с.
2. Гірна А.Я, Канарський Ю.В. Популяції павуків./ А.Я. Гірна, Ю.В. Канарський// Структурно-функціональні зміни в популяціях.. матер. XII З. Міжнародна нук.практ.еколог.конф.(Белгород, 2012). С.38-40.
3. Иванов А. В. 1946. Отряд пауки — паук — крестовик. Больш. практ. по зоол. безпозв., т. 2, М.: 271 — 403.
4. Лукьянов Н. Список пауков (Araneina, Pseudoscorpionina, Phalangina), водящихся в Юго-Западном крае и смежных с ним губерниях России // Зап. Киевск. общ-ва естествоисп. — 1897. — Т. 14. — Вып. 2. — С. 1-19.